

bewijs, dat er geen Annus Climactericus of Moort-Jaar is. Zij behaagde den Vorst zoodanig, dat hij den schrijver naar Berlijn ontbood en, „na de uitwerking zijner bekwaamheden op zijn persoon gezien te hebben”, tot raad, lijfarts en hoogleeraar benoemde.

De achting en het vertrouwen, welke hem nu geschonken werden, inzonderheid de genegenheid van het Keurvorstelijk Huis, waren hem eene schoone vergoeding voor de in het vaderland ondervonden bestrijding en tegenwerking; maar kort van duur, daar Bontekoe, zooals wij verhaald hebben, reeds in het begin van 1685 door een noodlottig toeval in den bloei zijner jaren bezweek. De betuigingen van dankbaarheid en eerbied, vervat in de opdracht aan zijnen beschermheer van zijn laatste, in 1684 verschenen werk *Korte Verhandeling van 's Menschen Leven, Gesondheid, Siekte, en Dood*, mogen wij daarom, zijn zij ook naar den trant des tijds wat hoog gekleurd, wel voor oprecht gemeend houden.

Zegt de uitgever van *Alle de Philosophische, Medicinale en Chymische Werken van den heer Corn. Bontekoe*, dat deze in verscheidene dingen het ijs gebroken heeft, ook zijn vereerder Ludolf Smids, de groninger geneesheer, meer bekend als schrijver van de *Schatkamer der Nederlandsche Oudheden* en van berijmde *Zinnebeelden*, bezigde dezelfde uitdrukking 1). Hoogelijk Bontekoe's kennis eerende, verheugde het hem zeer, dat Overkamp diens werk voorzette en moedigde hij hem daartoe krachtig aan. Had Bontekoe — meent hij — wel eens een scherpe pen en een hard woord gebezigd om de slapenden wakker te maken, waarover de wakker geroepenen pruttelig en boos waren, hij had niet anders dan hun welzijn gezocht en zijn best gedaan zonder veel dank. „'t Zou te bejammeren zijn — dus vervolgde hij — als in dezen tijd van kennis en vooruitgang de genees- en heilkunst, naast de theologie de heerlijkste en noodigste, achterbleven. Door de nieuwe filosofie is de tijd van eene verbeterde geneeswijze gekomen. Men moet gezamenlijk de ware gronden bespreken, alles met proeven en bewijzen bevestigen . . . Laat in Leiden, den Haag of elders nijd, haat, wrevel of lasterijen woeden, is de waarheid aan onze zijde, wij hopen God met ons.” Een geneesheer onzer dagen in het eenmaal zoo vijandige 's-Gravenhage, dr. Krul, spreekt het volgende oordeel uit: „Voor de geschiedenis der geneeskunde hebben zoowel Cornelis Bontekoe als Theodorus Schoon groote beteekenis, daar zij krachtig, hoewel ietwat ruw, tot den val der Galinice Mors-practyk medewerkten.”

Bontekoe was een met mond en pen slagvaardig en voor zijn tijd zeer verlicht man. De tegenwoordige stand der wetenschappen heeft zijne werken ver achter zich gelaten, maar ze doorlopende, treft ons meermalen de

1) Wat de drukkers der *Verscheyde (nagelaten) Tractaatjes*, Amst. 1687, tot den lezer zeggen, heeft als oordeel geen waarde, maar volge hier als proefje van bombastischen stijl: «Wie van alle Medicyns, na de tyden van Hippocrates, is er oit geweest als desen dapperen Held C. Bontekoe, welke de Genees-konst met al syn aanhangers, in de tyd van weinig jaren soo ver gebragt heeft, dat de vorige eeuwen daer moeten over schaem-rood worden, en door nyd op haere tanden knerssen.»